

Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

INGENIEURSGRAFIKA EN -ONTWERP V1
2023

PUNTE: 100

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 6 bladsye.

Stafieskode-plakker

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER vrae.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. ALLE tekene is in eerstehoekse ortografiese projeksie, tensy anders aangedui.
4. ALLE tekene moet met potlood en instrumente voorberei word, tensy anders aangedui.
5. ALLE antwoorde moet akkuraat en netjies geteken word.
6. AL die vrae moet, soos voorgeskryf, op die VRAESTEL beantwoord word.
7. AL die bladsye moet weer in nommervolgorde in SLEGS die BOONSTE LINKERKANTSTE HOEK vasgekram word, ongeag of die vraag beantwoord is, of nie.
8. Tydsbestuur is noodsaaklik om al die vrae te voltooi.
9. Drukskryf jou eksamennommer in die blokkie op elke bladsy voorsien.
10. Enige besonderhede of afmetings wat nie gegee is nie, moet in goeie verhouding veronderstel word.

SLEGS VIR AMPTELIKE GEBRUIK															
VRAAG	PUNT BEHAAL			$\frac{1}{2}$	TEKEN	GEMODEREER			$\frac{1}{2}$	TEKEN	HERNASIEN			$\frac{1}{2}$	TEKEN
1															
2															
3															
4															
TOTAAL															
	2	0	0			2	0	0			2	0	0		

FINALE VERWERKTE PUNT	NAGESIEN DEUR
100	

VOLTOOI DIE VOLGENDE:
SENTRUMNOMMER
SENTRUMNOMMER
EKSAMENNOMMER
EKSAMENNOMMER

2

VRAAG 2: DEURDRINGING EN ONTWIKKELING

Gegee:

- Die boaansig en die onvolledige vooraansig van 'n regte vierkantige prisma wat gevorm is om oor 'n regte reëlmatige vyfhoekige prisma te pas. Die asse van beide vaste liggame lê in 'n gesamentlike vertikale vlak.
- Hulpaansigte van die vierkantige prisma

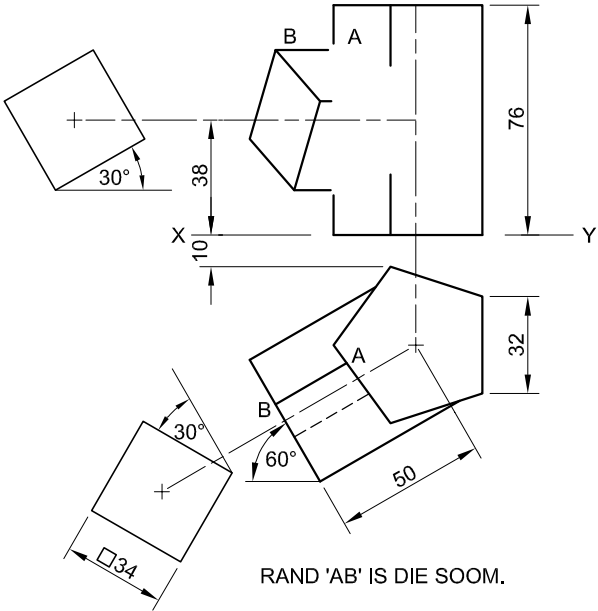
Instruksies:

Teken, volgens skaal 1 : 1, die volgende aansigte van die TWEE vaste liggame:

- 2.1 Die gegewe boaansig
- 2.2 Die volledige vooraansig, wat duidelik die deurdringingskurwe toon
- 2.3 Die volledige linkeraansig, wat duidelik die deurdringingskurwe toon
- 2.4 Die ontwikkeling van die oppervlak van die vierkantige prisma. Maak rand 'AB' die soom.

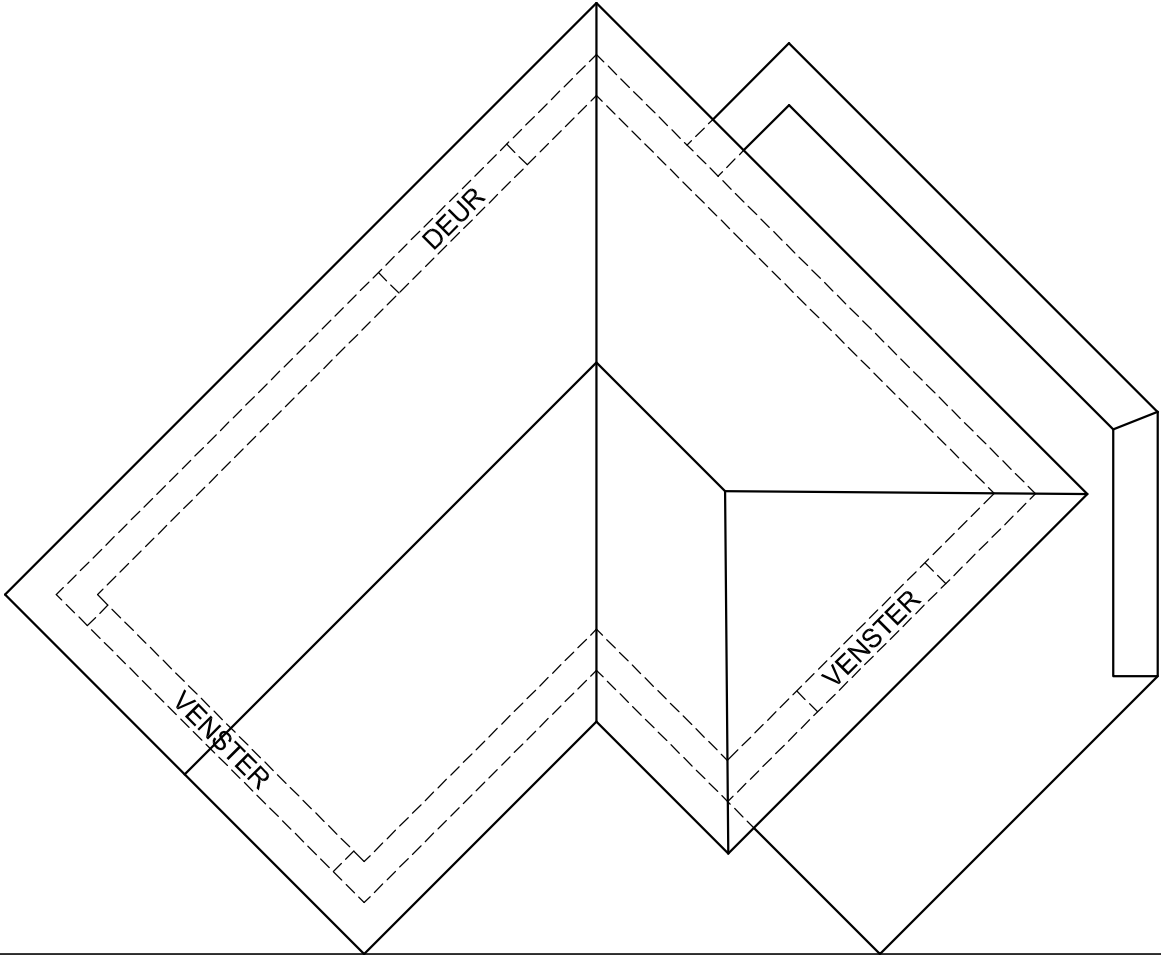
- Beplanning is noodsaaklik.
- Toon ALLE verborge besonderhede.
- Toon voolyne op die ontwikkeling.
- Toon ALLE konstruksies.

[38]

ASSESSERINGSKRITERIA					
1	BOAANSIG	6 ¹ / ₂			
2	VOORAANSIG	11 ¹ / ₂			
3	LINKERAANSIG	12 ¹ / ₂			
4	ONTWIKKELING	7 ¹ / ₂			
PENALISERING (-)					
TOTAAL		38			
EKSAMENNUMMER					
EKSAMENNUMMER					3

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

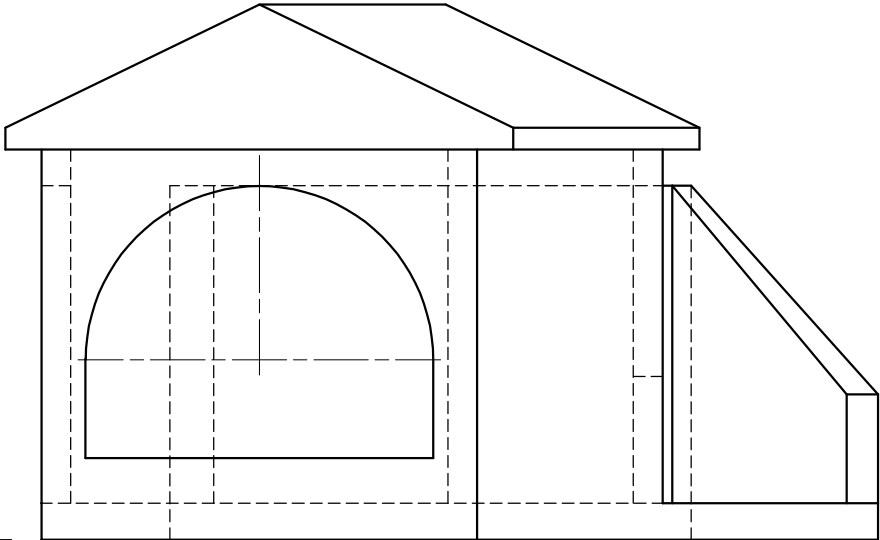
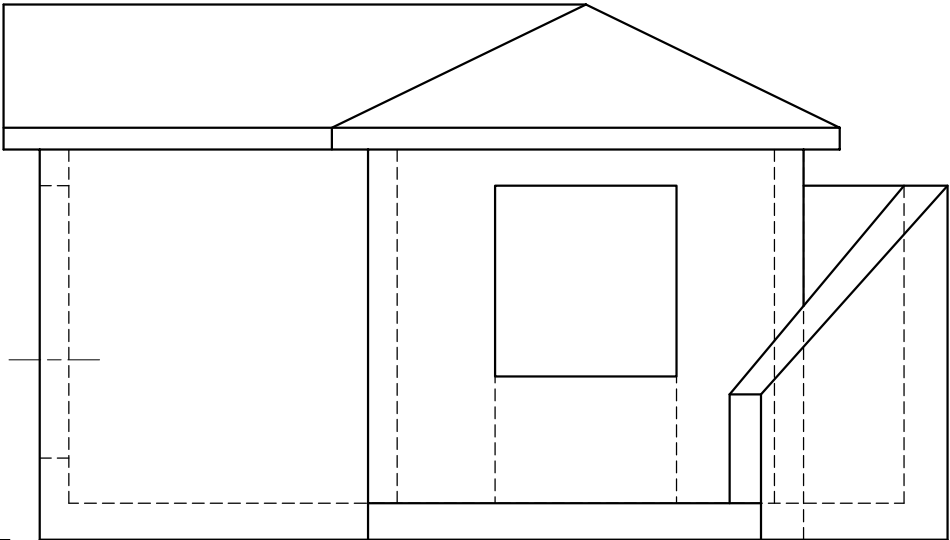

PV

HL

HL

GL

SP

VRAAG 3: PERSPEKTIEF

Gegee:
Drie aansigte van 'n huis en die inligting nodig om 'n tweepuntperspektieftekening te teken
PV – Prentvlak
HL – Horisonlyn
GL – Grondlyn
SP – Staantpunt

- Instruksies:**
Voltooi die perpektieftekening.
- Rig die tekenvel volgens die grondlyn (GL).
  - Bepaal en benoem die verdwynpunte.
  - Toon ALLE konstruksies.
  - Toon die diepte van die vensters.
  - Geen verborge of interne besonderhede word verlang nie.

[40]

ASSESSERINGSKRITERIA					
1	KONSTRUKSIE	6			
2	STOEP + MURE	12 ¹ / ₂			
3	BOOG + KONSTR	8 ¹ / ₂			
4	VENSTER	3 ¹ / ₂			
5	DAK	9 ¹ / ₂			
PENALISERING (-)					
TOTAAL		40			

EKSAMENNOMMER	
EKSAMENNOMMER	4

VENSTEROPENING
DAKNOK
VORSDEKKING
150 x 100 mm GEUT OP
200 x 20 mm FASSIEPLANK
Ø100 mm RWAP WAT 50 mm
BOKANT DIE RIOOLPUT STOP
VOLTTOOIDE VLOERVLAK
150 mm HOË TRAP
GRONDVLAK
300 mm HOË STOEP
BETONKOMBUISTRAPPE

ONVOLLEDIGE SUIDAANSIG

SLAAPKAMER
LEEFAREA
BADKAMER
KOMBUIS
STOEP

KAMER- EN PLEKAANDUIDINGS

1000
150
30°
1250
150
250
550
750
100
GL

KOMBUISTRAPBESONDERHEDE

ELEKTRIESE SIMBOLE

1100
900
550

DEUR- EN VENSTERSKEDULE

2050
100

SKUIFDEUR (D1)

2050

DEURRAAM
EN DEUR (D2)

2000
1500
600

VENSTER (V2)

600
600

VENSTER (V3)

ONVOLLEDIGE VLOERPLAN

SKEMATIESE DIAGRAM VAN
'N DAKKAP BY E-E

ONVOLLEDIGE FONDASIE- EN
BUITEMUURBESONDERHEDE

KENMERKE
D1 SKUIFDEUR
D2 DEUR
V1 VENSTER
V2 VENSTER
V3 VENSTER

TOEBEHORE
SK TOILET
ST STORT
WB WASBAK
OWB OPWASBAK

ELEKTRIESE TOEBEHORE
1. EENRIGTINGSKAKELAAR - ENKELPOOL
2. DRIERIGTINGSKAKELAAR - ENKELPOOL
3. FLUORESSEERLIG 2 x 40 W
4. PLAFONLIG
5. MUURGEMONTEERDE LIG
6. SKAKELKRAGPUNT

LET WEL:
DIE PYL TOON DIE LIGVERBINDING MET DIE SKAKELAAR.

DAKNOTAS:
20° DAKHELLING

114 x 40 mm DAKKAPPE OP
114 x 40 mm MUURPLATE

250 mm DAKOORHANG TOT KANT VAN DAKKAPPE

20 mm VEELSEMENTDAKPLAAT OP
80 x 50 mm DAKLATTE @ 900 s/s

200 x 20 mm FASSIEPLANKE MET
150 x 100 mm GEUTE AAN ALLE KANTE

10 mm PLAFONBORDE OP 40 x 40 mm
PLAFONLATTE @ 400 mm s/s

200 x 80 mm LATEIE BOKANT ALLE DEUR- EN VENSTER-OPENINGE

200

2050

2900

950

500

350

GROND-
LYN

VRAAG 4: SIVIELE TEKENING

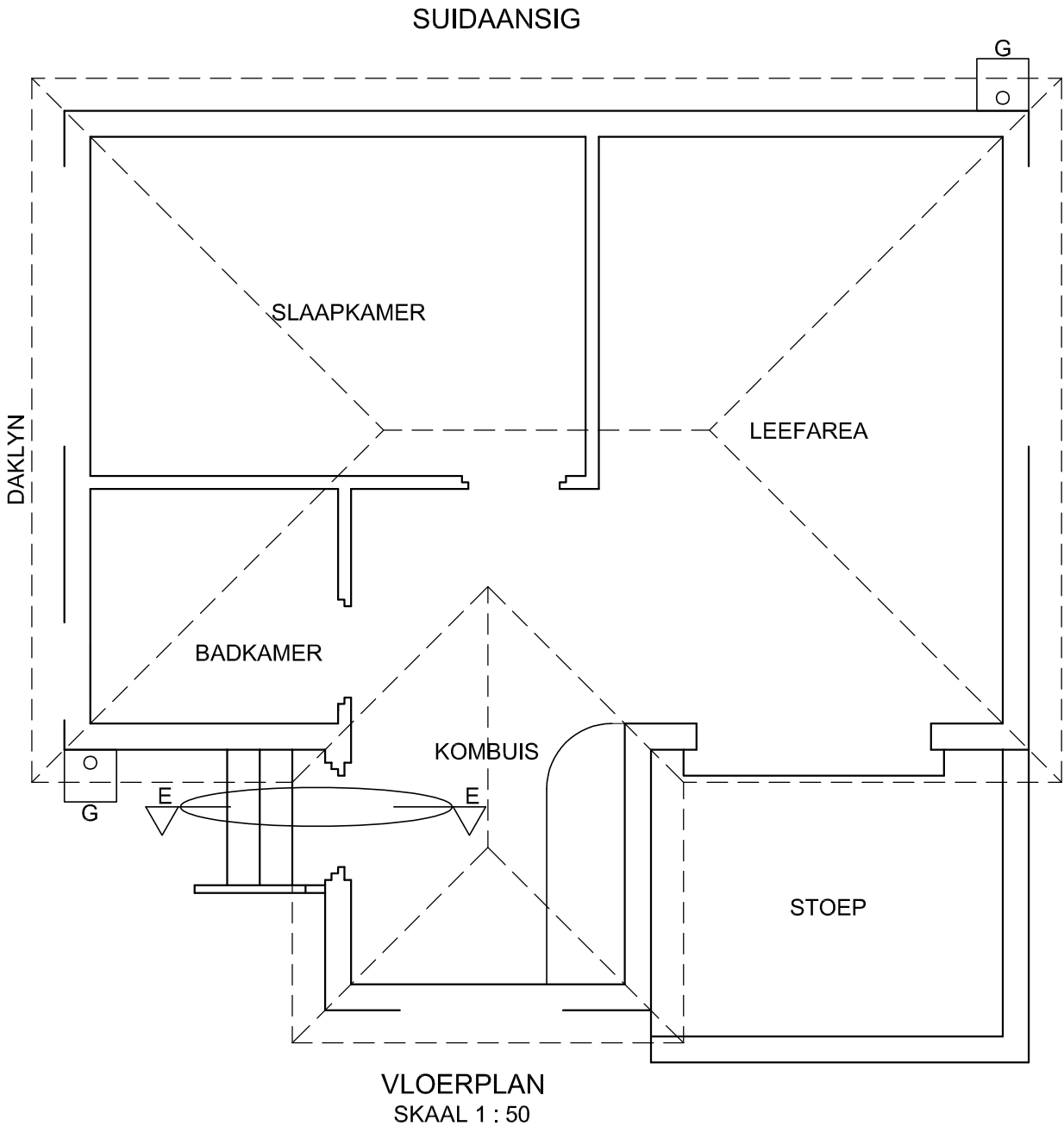
- Gegee:**
- Die onvolledige suidaansig van 'n **nuwe huis**, wat die mure, die skuifdeur- en vensteropeninge, trappe, stoep, die dak en byskrifte toon
  - Die onvolledige vloerplan wat die daklyne, mure, trappe, posisies van deure, vensters en toebehore, asook die elektriese uitleg toon
  - Skematiese diagram van 'n dakkap by E-E en daknotas
  - Die onvolledige fondasie- en buitemuurbesonderhede
  - Kameraanduidings en vloerafwerkings
  - 'n Tabel met dakkomponente
  - Kombuistrapbesonderhede
  - 'n Tabel met elektriese simbole
  - 'n Deur- en vensterskedul
  - 'n Tabel met toebehore
  - Die onvolledige vloerplan van die **nuwe huis**, geteken volgens skaal 1 : 50, en die onvolledige fondasie en 'n breeklyn vir die gedetailleerde snit, geteken volgens skaal 1 : 20, op bladsy 6.

- Instruksies:**
Beantwoord die vraag op bladsy 6.
- 4.1 Gebruik die gegewe onvolledige vloerplan en teken, volgens skaal 1 : 50 en in eerstehoekse ortografiese projeksie, die volgende aansigte van die **nuwe huis**:
- 4.1.1 **DIE VOLLEDIGE VLOERPLAN**
Voeg die volgende kenmerke by die tekening:
- ALLE deure en vensters
  - ALLE toebehore soos deur die afkortings aangedui
  - ALLE elektriese toebehore soos deur die nommers aangedui
  - ALLE arseringsbesonderhede
- 4.1.2 **DIE VOLLEDIGE SUIDAANSIG**
Toon die volgende kenmerke op die tekening:
- Die buitemure, trappe, stoep, skuifdeur- en vensterbesonderhede
  - Die dakbesonderhede, wat die fassieplanke, geute en reënwaterafvoerpyp insluit
  - Die voltooide vloervlak

- 4.2 Gebruik die onvolledige fondasie en breeklyn op bladsy 6 en teken, volgens skaal 1 : 20, 'n **GEDETAILLEERDE SNIT** op snyvlak E-E van die area in die ellips wat op die onvolledige vloerplan getoon word.
- Toon die volgende kenmerke op die tekening:**
- Die volledige fondasie-, kombuistrap-, buitemuur- en deurbesonderhede
  - Die dakbesonderhede, wat die fassieplank en geut insluit
  - Die kombuistrapmuur, vensterraam en fassieplank onder (suid van) snyvlak E-E
  - ALLE arseringsbesonderhede. SLEGS die substruktuurarsering kan in netjiese vryhand geteken word.

- Benoem die volgende:**
- Die vloerafwerkings
  - Grondvlak en vogweerlaag (gebruik die korrekte afkortings en toon dit op AL die relevante aansigte)
- LET WEL:**
- ALLE tekeninge moet voldoen aan die **riglyne** en **grafiese simbole** soos vervat in die **SANS 10143**.
  - GEEN verborge besonderhede word verlang nie.

SNIT OP E-E
SKAAL 1 : 20

PUNTE-TOEKENNING VIR SNIT VAN DAK			SLEGS VIR AMPTELIKE GEBRUIK			
A			VERKEERDE SKAAL/ SKALE GEBRUIK			
B						
C				AANSIGTE NIE GERIG NIE		
D				AANSIG(TE) GEROTEER		
E				SNIT VERKEERD WAARGENEEM		
F				VERKEERDE SKRIF		
G						
H						
J						
TOTAAL			TOTAAL			

ASSESSERINGSKRITERIA					
VLOERPLAN					
		MOONTLIK	BEHAAL	TEKEN	GEMODEREER
1	DEURE + VENSTERS	13			
2	TOEBEHORE	8			
3	ELEKTRIES	9			
4	ARSERING	3			
5	BYSKRIFTE	2 ¹ / ₂			
SUBTOTAAL		35 ¹ / ₂			
SUIDAANSIG					
1	DAK + RWAP + VETPUT	12			
2	MURE + VVV	7			
3	DEUR + VENSTER	7			
4	BYSKRIFTE	1			
SUBTOTAAL		27			
GEDETAILLEERDE SNIT					
1	DAKBESONDERHEDE	11 ¹ / ₂			
2	BLAD + MUUR + TRAP	9			
3	ARSERING	5 ¹ / ₂			
4	VENSTER + DEUR	2 ¹ / ₂			
5	BYSKRIFTE	1			
SUBTOTAAL		29 ¹ / ₂			
TOTAAL		92			
PENALISERING (-)					
GROOTTOTAAL					
EKSAMENNOMMER					
EKSAMENNOMMER					6